

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen pelastustoiminnan johtaminen

Kokoltk 12.06.2024 § 51
548/00.04.00/2022

Valmistelija: Juha Kärkkäinen p. 044 717 4569
juha.karkkainen(at)pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2023-2027 sisältää pelastustoiminnan johtamista koskevan kuvauksen palvelutason nykytilasta, tarpeista ja tavoitteista, päätöksen palvelutasosta sekä kehittämistarpeista. Palvelutasopäätös sisältää mm. seuraavat pelastustoiminnan johtamista koskevat päätöskirjaukset.

Pohjois-Savon pelastuslaitos ylläpitää toiminta-alueella keskeisten pelastusmuodostelmien (pelastusryhmä, -joukkue, -komppania ja -yhtymä) johtamisvalmiutta. Johtamisvalmius on suunniteltu ja resursoitu siten, että pelastustoiminnan johtamistoiminta voidaan toteuttaa johdonmukaisesti ja skaalautuvan toimintaperiaatteen mukaisesti päivittäisissä, normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tapahtuvissa onnettomuuksissa sekä erilaisissa turvallisuustilanteissa.

Pelastuslaitoksen ylläpitää tehokasta pelastustoiminnan johtamisjärjestelmää, jossa on huomioitu alueen riskit, maantieteelliset erityispiirteet ja valmius toimia yleisjohtajana onnettomuuksissa, joihin osallistuu useamman toimialan viranomaisia.

Pelastusjoukkueen johtaminen järjestetään siten, että pelastuslaitoksen kolmella toimialueella on riittävä valmius ja suorituskyky pelastusjoukkueen johtamiseen. Pelastusjoukkueen johtajaksi hälytetään aina lähin päivystävä palomestari (P3X) ja hälytysohjeessa erikseen määritettyihin korkeariskisiin tai laajaa viranomaisyhteistyötä edellyttäviin tehtäviin lisäksi toinen päivystävä palomestari tukemaan johtamistoimintaa. Pelastuslaitoksen päällikköpäivystäjänä virka-ajan ulkopuolella (P21) toimii keskisen toimialueen päivystävä palomestari (P31).

Kolmen toimialueen johtamisvalmiudella ja suorituskyvyllä varmistetaan, että pelastuslaitos kykenee muodostamaan johtamisvalmiuden suurten tehtävälajien, ruuhkatilanteiden, viranomaisten yhteistyön ja poikkeusolojen johtamiseen sekä huolehtimaan tehokkaasti yleisjohtamisesta, kun onnettomuustilanteen hoitamiseen osallistuu useamman toimialan viranomaisia. Kolmen toimialueen johtamisvalmiudella varmistetaan, että pelastustoiminta, viranomaisten yhteistyö ja turvallisuusasiat ovat asianmukaisesti toteutettu ja johtamistoimintaan on käytettävissä riittävästi johtamistehtäviin soveltuvaa henkilökuntaa.

Pelastuslaitos huomioi Itä-Suomen yhteistyöalueen ja asetuksella (145/2024) säädetyn tilanne- ja johtokeskusjärjestelyiden toteuttamisen sisällön oman toiminta-alueen pelastustoiminnan johtamisjärjestelmän suunnittelun yhteydessä.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen joukkue, -komppania ja -yhtymän kokoisten pelastusmuodostelmien johtamisvalmius on varmistettu vapaamuotoiseen varallaoloon perustuvan päällystöpäivystysjärjestelmän myötävaikutuksella.

Päällystöpäivystysjärjestelmän toteuttamiseen ovat osallistuneet pohjoisen ja eteläisen toiminta-alueen palomestarit (P32 ja P33). Pohjois-Savon pelastuslaitos on päättänyt, että pelastuslaitoksella käytössä oleva vapaamuotoiseen varallaoloon perustuva päällystöpäivystysjärjestelmä päättyy 30.6.2024 mennessä. Pohjois-Savon pelastuslaitoksen joukkue, -komppania ja -yhtymän kokoisten pelastusmuodostelmien johtamiseen tarvittavan suorituskyvyn turvaamiseksi pelastuslaitos on nimennyt sisäisen valmistelutyöryhmän 20.2.2024. Työryhmän toimikausi on 2/2024–5/2024.

Työryhmän tehtävänä on laatia esitys vapaamuotoisen varallaoloon perustuvan päällystöpäivystysjärjestelmän päättymisen jälkeen toteutettavasta korvaavasta järjestelystä siten, että Pohjois-Savon pelastuslaitoksen pelastustoiminnan johtamisen suorituskyky on riittävä vastaamaan joukkueen, -komppanian ja -yhtymän kokoisten pelastusmuodostelmien johtamisen suorituskykyvaatimuksiin. Pohjois-Savon pelastuslaitoksen sisäinen työryhmä on valmistellut joukkue, -komppania ja -yhtymän kokoisten pelastusmuodostelmien johtamisen suorituskykyvaatimusten mukaista korvaavaa toimintamallia, mutta työryhmä ei kaikilta osin ehdi saamaan esitystä valmiiksi 30.6.2024 mennessä.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen korvaavan toimintamallin suorituskykyvaatimukseen vaikuttavana tekijänä on myös Itä-Suomen yhteistyöalueen valtioneuvoston asetuksessa (145/2024) määritellyn mukaisen tilanne- ja johtokeskusjärjestelyiden suorituskykyvaatimukset ja toiminnan muoto.

Esityslistan oheisaineistona:

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen sisäinen työryhmä 20.2.2024.

Valtioneuvoston asetus tilanne- ja johtokeskusjärjestelyiden kokoamisesta 145/2024.

Sisäministeriön asetus kootun tehtävän kustannuksista ja korvausperusteista 150/2024.

Valmistelijan päätösehdotus:

Pohjois-Savon pelastuslaitoksella käytössä olevaa ja vapaamuotoiseen varallaoloon perustuvaa päällystöpäivystysjärjestelmää jatketaan 30.9.2024 saakka.

Menettelyllä varmistetaan joukkue, -komppania ja yhtymän kokoisten pelastusmuodostelmien pelastustoiminnan johtamisen suorituskyky ennen korvaavan menettelyn käyttöönottamista.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Pohjois-Savon pelastuslaitoksella käytössä oleva vapaamuotoiseen varallaoloon perustuvan päällystöpäivystysjärjestelmän jatkaminen 30.9.2024 saakka on toiminnallisesti merkittävä. Toiminnalla varmistetaan joukkue, -komppania ja -yhtymän kokoisten pelastusmuodostelmien johtamisvalmius ennen korvaavan toimintamallin käyttöönottamista.

Toimivallan peruste	hallintosäntö 44 §, yleiset tehtävät kohta 1
Esittelijä	pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää jatkaa Pohjois-Savon pelastuslaitoksella käytössä olevaa ja vapaamuotoiseen varallaoloon perustuvaa päällystöpäivystysjärjestelmää 30.9.2024 saakka.
Päätös	<p>Merkitään pöytäkirjaan, että Paavo Tiitta liittyi kokoukseen klo 15.08.</p> <p>Pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja teki kokouksessa muutetun päätösesityksen:</p> <p>Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää jatkaa Pohjois-Savon pelastuslaitoksella käytössä olevaa ja vapaamuotoiseen varallaoloon perustuvaa päällystöpäivystysjärjestelmää riskiperusteisesti ja taloushuomioiden enintään 31.12.2024 saakka.</p> <p>Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.</p>